

Bilag 1: Koncept og proces for refleksionsfællesskaber i BUF

08-01-2013

En af anbefalingerne fra Pædagogisk Kvalitetsudvalg var, at der skulle skabes en ramme for en dialog mellem det pædagogiske personale og på tværs i BUF omkring den pædagogiske kvalitet i dagtilbud, fritidshjem, KKFO'er og klubber.

Sagsnr.
2012-159909

Dokumentnr.
2013-20784

Børne- og Ungdomsforvaltningen har udarbejdet konceptet *refleksionsfællesskaber* som en ramme for denne dialog. Det er hensigten at dialogen skal medvirke til:

- At der sker en videndeling på tværs af institutioner og klynger/netværk, som kan medvirke til udvikling af den pædagogiske praksis i egen institution
- At synliggøre nye udviklingsmuligheder for institutionerne – både fælles og individuelle
- At der skabes en tættere dialog mellem pædagogisk personale og politikere, der øger den fælles viden om intentioner og praksis i forhold til de tilbud børn og forældre modtager.
- At medlemmerne af BUU oplever at få en større indsigt i den pædagogiske praksis

Fremgangsmåde for refleksionsfællesskaberne

Et refleksionsfællesskab er en struktureret dialog om et smalt, defineret tema. Temaerne i BUF er naturligvis de seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet. Hvert år vil der være to pejlemærker i fokus. Pejlemærket om *pædagogisk metode og refleksion* vil være konstant, da det skal danne grundlaget for arbejdet med de øvrige pejlemærker. Det andet pejlemærke vil skifte fra år til år, og vælges ud fra Børne- og Ungdomsudvalgets ønske.

Udgangspunktet for refleksionsfællesskabet er et begrænset antal konkrete fortællinger fra den pædagogiske hverdag. Fortællingerne leveres af de pædagoger, som har erfaret dem i praksis.

Dialogen i refleksionsfællesskabet tager udgangspunkt i fire principper; *levér, rapportér, supplér og inspirér*. Deltagerne i refleksionsfællesskabet tildeles alle en rolle, som hver især har en særlig vinkel på praksisfortællingen. Refleksionsfællesskabet gennemføres ud fra en nøje tilrettelagt tidsplan, og tager mellem en til tre timer alt afhængig af erfaring og deltagerkreds.

Der er fire forskellige former for refleksionsfællesskaber, som hver især gennemføres på hver deres niveau i organisationen. Refleksionsfællesskaberne faciliteres af ledere og klyngeledere, med undtagelse af det kommunale refleksionsfællesskab som faciliteres af pædagogiske konsulenter.

- *Det pædagogiske refleksionsfællesskab* gennemføres i den enkelte enhed. Alt afhængig af enhedens størrelse reflekteres der

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon
2146 7708

E-mail
kistol@buf.kk.dk

www.kk.dk

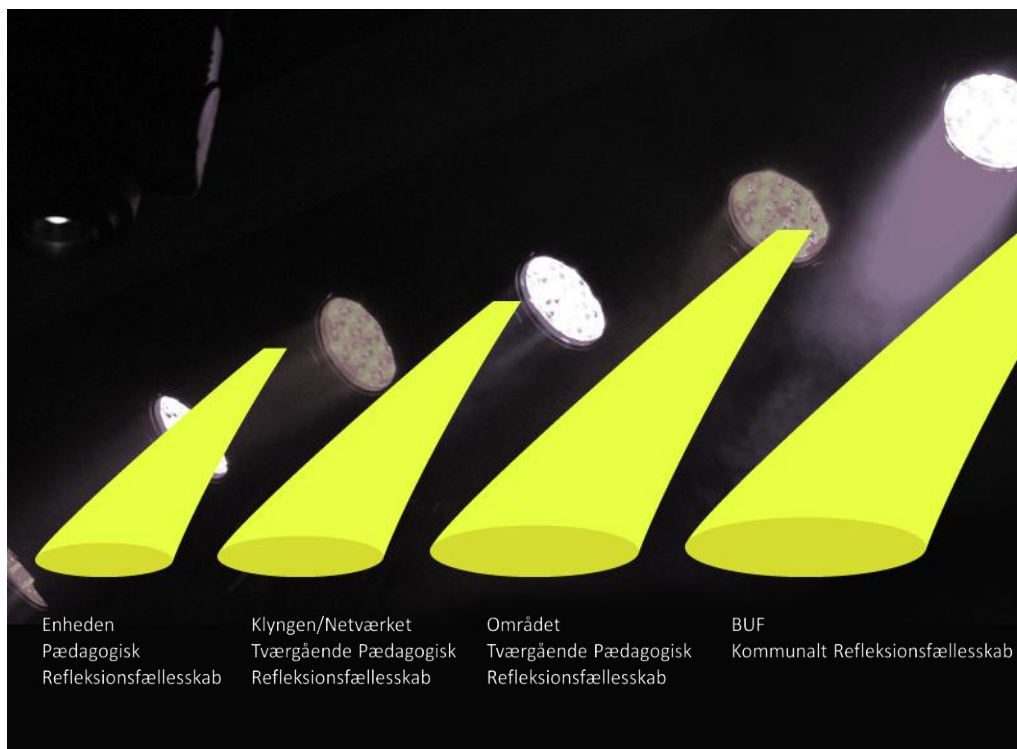
over to eller flere fortællinger. Der vælges en fortælling som bringes videre med i klynges/netværkets refleksionsfællesskab.

- *Det tværgående pædagogiske refleksionsfællesskab i klyngen/netværket* gennemføres med to repræsentanter (en leder og en pædagog) fra hver enhed/institution. Der reflekteres over de medbragte fortællinger, og nye perspektiver bringes i spil. I klynges/netværkets refleksionsfællesskab udvælges en til to fortællinger, der er særlig fyldige/sigende indenfor emnet.
- Disse fortællinger bringes videre til endnu *et tværgående pædagogisk refleksionsfællesskab i området på tværs af klynger og netværk*.

I områdets refleksionsfællesskab deltager to repræsentanter (en leder og en pædagog) fra hver klynge og netværk. Der reflekteres over fortællingerne fra områdets klynger og netværk og der udvælges tre til fire fortællinger, som er særlig fyldige/sigende indenfor emnet. Disse bringes videre til BUF refleksionsfællesskabet i området.

- I *BUF kommunalt refleksionsfællesskabet* mødes politikere, og den samme deltagerkreds som i områdets refleksionsfællesskab (en leder og en pædagog fra hver klynge og netværk). Desuden kan der her inviteres andre relevante deltagere – f.eks. forældre.

Billedet viser, at der i hvert enkelt refleksionsfællesskab sættes spot på et udsnit af virkeligheden. I hvert refleksionsfællesskab sættes de samme fortællinger i et nyt lys, og giver dermed anledning til nye refleksioner.

Flicor: pirhan

Udbyttet fra refleksionsfællesskaberne

Hvert refleksionsfællesskab afsluttes med, at der nedfældes hvilke nye opmærksomhedspunkter, refleksionerne har givet anledning til. De respektive deltagere kan tage de nye opmærksomhedspunkter med hjem til deres forskellige praksisser, og dele dem med kollegaer. Alt efter position vil opmærksomhedspunkterne anvendes forskelligt – anvendelsesmulighederne spænder fra igangsættelse af nye udviklingstiltag, input til dialog mellem leder og medarbejder, beslutninger som skaber bedre rammer for den pædagogiske praksis etc. Der vil være en skabelon, som skal anvendes i alle refleksionsfællesskaberne.

Pilotproces for refleksionsfællesskaber

I 2013 vil refleksionsfællesskaberne gennemføres som en pilotproces. Hensigten er, at konceptet prøves af i mindre skala, sådan at erfaringerne herfra kan bringes i spil i det endelige koncept for refleksionsfællesskaber.

Pejlemærket i fokus i pilotprocessen er *forældrepartnerskaber*. Dette er allerede meldt ud til institutionerne på konferencer i december 2012.

Tidsplanen for pilotprocessen og opstart af den ordinære proces er:

Pilotproces (ca. 50 enheder/institutioner deltager)	Opstart af ordinær proces (alle deltager)						
Januar/februar 2013	Pædagogiske konsulenter trænes i metoden Der udvælges 10 enheder/institutioner fra hvert område, som skal deltage i pilotprocessen (50 i alt)						
Marts/april 2013	Klyngeledere/ledere/pædagogiske ledere trænes af pædagogiske konsulenter i metoden						
Maj-september 2013	Refleksionsfællesskaber i de 50 enheder/institutioner						
Oktober/november 2013	To refleksionsfællesskaber på områdeniveau						
Januar 2014	To BUF refleksionsfællesskab med deltagelse af to gange tre medlemmer af Børne- og Ungdomsudvalget, forvaltningen samt forældrerepræsentanter						
Februar 2014	Opsamling af erfaringer						
	<table border="1"><tr><td>Maj-august 2013</td><td>Alle klyngeledere/ledere/pædagogiske ledere trænes af pædagogiske konsulenter i metoden</td></tr><tr><td>Juni 2013</td><td>Udmelding af pejlemærke i fokus for 2013/2014</td></tr><tr><td>September</td><td>Den ordinære cyklus for refleksionsfællesskaberne starter op med deltagelse af samtlige institutioner (se årshjul nedenfor)</td></tr></table>	Maj-august 2013	Alle klyngeledere/ledere/pædagogiske ledere trænes af pædagogiske konsulenter i metoden	Juni 2013	Udmelding af pejlemærke i fokus for 2013/2014	September	Den ordinære cyklus for refleksionsfællesskaberne starter op med deltagelse af samtlige institutioner (se årshjul nedenfor)
Maj-august 2013	Alle klyngeledere/ledere/pædagogiske ledere trænes af pædagogiske konsulenter i metoden						
Juni 2013	Udmelding af pejlemærke i fokus for 2013/2014						
September	Den ordinære cyklus for refleksionsfællesskaberne starter op med deltagelse af samtlige institutioner (se årshjul nedenfor)						

De institutioner der deltager i pilotprocessen, behøver ikke at deltage i den første ordinære proces, da de to processer overlapper hinanden i tid.

Årshjul for refleksionsfællesskaberne

Fra juni 2013 vil refleksionsfællesskaberne følge nedenstående årshjul. Alle institutioner, fritidshjem, KKFO og klubber skal deltage. De enheder der ikke er i klynger eller netværk, vil gruppere sig i deres egne refleksionsfællesskaber. De deltager med en repræsentant på lige fod med klynger og netværk i det kommunale BUF refleksionsfællesskab.

